

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PFMA	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Finanční a pojistná matematika A Finance and insurance mathematics A Finanzieller und Versicherungsmathematik				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): HPSBP-FI Povinně volitelný (B): EKMBP FF, HPSBP BA,		Doporučený ročník/semestr	2/3	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	1+2	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	3 ECTS
Způsob zakončení	zápočet				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Dva průběžné test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	RNDr. Jarmila Šlechtová, přednášející			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
Cílem předmětu je seznámit posluchače s matematickými aplikacemi pro oblast financí. Zahrnuje operace související s možnostmi využití matematiky pro jednoduché a složené úrokování, spoření, výpočty důchodů, úvěrování, výpočtech současné hodnoty akcií a obligací, pro přepočty kapitálu na zahraniční měny, pro termínové obchody s cennými papíry. Posluchači budou mít možnost poznat, jak finanční matematika vstupuje do interakce s matematickou ekonomikou, ekonometrií, matematickou i ekonomickou statistikou.					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Historie finanční i pojistné matematiky 2. Základní pojmy finanční a pojistné matematiky 3. Matematické pojmy 4. Jednoduché úrokování 5. Krátkodobé cenné papíry 6. Složené úrokování 7. Úroková míra 8. Spoření 9. Důchody 10. Časová hodnota peněz 11. Dlouhodobé cenné papíry 					

12. Riziko ve finanční matematice
13. Finanční a časové řady

1. Historie finanční i pojistné matematiky
Kam až zasahují počátky finanční matematiky. Aspekty vzniku finanční matematiky. Změny názvu této matematické aplikace. Počátky vzniku pojistné matematiky. Vývoj této aplikace jako vědní disciplíny v závislosti na historii.
2. Základní pojmy finanční a pojistné matematiky
Obsah a vysvětlení pojmů finanční operace, úrok, kapitál, důchod, úroková míra, míra zisku. Faktory, které ovlivňují úrokovou míru.
3. Matematické pojmy
Zopakování matematických pojmů a jejich uvedení do souvislosti s finanční matematikou. Procentový počet. Funkce, především pak lineární, exponenciální a logaritmická. Aritmetický, geometrický a harmonický průměr jako základ matematické statistiky. Posloupnosti a řady, především pak aritmetické a geometrické.
4. Jednoduché úrokování
Úrok, úrokovací období. Metody úrokování. Typy úrokování, jejich klasifikace. Úrokové číslo, úrokový dělitel a jejich použití. Základní rovnice jednoduchého úročení. Diskont.
5. Krátkodobé cenné papíry
Vysvětlení pojmu krátkodobý cenný papír. Příklady a definice těchto cenných papírů. Směnka, eskont a bankovní akcept, pokladniční poukázka, depozitní certifikát, běžný účet a kontokorentní úvěr, skonto a aplikace výpočtů.
6. Složené úrokování
Základní rovnice složeného úrokování. Porovnání jednoduchého a složeného úrokování. Výpočet doby splatnosti při složeném úrokování, stejně jako současné hodnoty a úrokové míry.
7. Úroková míra
Vysvětlení pojmu úroková míra, s nímž jsou spojeny pojmy další, jako je efektivní úroková míra, úroková intenzita, reálnou úrokovou míra, nominální úroková míra, reálná úroková míra, míra inflace, časová hodnota peněz. Vzájemný matematický vztah mezi těmito pojmy a výpočty.
8. Spoření
Pojem spoření a jeho klasifikace. Výpočty pro spoření krátkodobé a dlouhodobé, polhůtní i předlhůtní. Kombinace krátkodobého a dlouhodobého spoření, podmínky pro aplikaci.
9. Důchody
Pojem důchod a jeho klasifikace. Výpočty pro důchod bezprostřední, odložený i věčný, ale taky předlhůtní a polhůtní. Důchod dočasný a důchod věčný. Výpočty pro všechny typy důchodů.
10. Časová hodnota peněz

<p>Vysvětlení pojmů daň z příjmu, daňová sazba, odpisy. Základní pojmy investičního rozhodování. Hodnotová rovnice, současná hodnota a vnitřní míra výnosnosti.</p> <p>11. Dlouhodobé cenné papíry Vysvětlení pojmů obligace, dluhopis, akcie, konzola, rendita, durace, dividenda, průměrná doba splatnosti, cena a kurz obligace, cena a kurz akcie, kupónová sazba, předkupní právo. Výpočty , které se těchto pojmů týkají.</p> <p>12. Riziko ve finanční matematice Pojem riziko. Klasifikace rizik. Finanční riziko a jeho definice. Finanční portfolia a jejich analýza. Analýza míry rizika.</p> <p>13. Finanční a časové řady Vysvětlení pojmů řada, finanční řada i časová řada. Důvody a příklady aplikace finančních řad.</p>
<p>Povinná literatura</p> <p>ARTL, J., ARTLOVÁ, M. <i>Finanční časové řady</i>. Praha: GRADA, 2003. ISBN 80-247-0330-0.</p> <p>CIPRA, T. <i>Finanční a pojistné vzorce</i>. Praha: GRADA Publishing, 2006. ISBN 80-247-1633-X.</p> <p>RADOVÁ, J., DVOŘÁK, P. <i>Finanční matematika pro každého</i>. Praha: GRADA Publishing, 2001. ISBN 80-247-9015-7.</p> <p>ŠLECHTOVÁ, J. <i>Finanční a pojistná matematika</i>. Karviná: SLU v Opavě, OPF v Karviné, 2005. ISBN 80-7248-336-6.</p>
<p>Doporučená literatura</p> <p>CIPRA, T. <i>Finanční matematika v praxi</i>. Praha: HZ, 1994. ISBN 80-901495-7-X.</p> <p>CIPRA, T. <i>Pojistná matematika–teorie a praxe</i>. Praha: EKOPRESS, 1999. ISBN 80-86119-17-3.</p> <p>WALTER, J. <i>Finanční a pojistná matematika</i>. Praha: VŠE, 1993. ISBN 80-7079-434-8.</p>
<p>Studijní pomůcky</p> <p>V rámci výuky předmětu je využíván uživatelský program EXCEL</p>
<p>Poznámky a výjimky</p>